

Sint
Vituscollege

**LEERLINGBEGELEIDING
EN PASSEND ONDERWIJS**

2015-2017

Inhoudsopgave

Leerlingbegeleiding en Passend Onderwijs op het Sint-Vituscollege	2
1. Actoren en taken	3
2. Begeleidingsaanbod	5
3. Omschrijving van het zorgaanbod op het Sint Vituscollege en beleid voor 2015-2017	
4.1 Vakgerichte begeleiding	5
4.2 Remedial Teaching	5
4.3 NT2	6
4.4 Huiswerkbegeleiding	6
4.5 Interne begeleiding	6
4.6 Faalangstraining en examenvreestraining	6
4.7 Sociale vaardigheidstraining	7
4.8 Vertrouwenspersonen	7
4.9 Begeleiding leerlingen met speciale zorgbehoefte	7
4.10 Zorg AfstemmingsTeam ZAT	7
4.11 Differentiële Aanleg Test DAT	8
4.12 Begeleiding instroom leerlingen bovenbouw havo	8

Aparte bijlagen:

- I. Organogram zorg- en begeleidingsstructuur
- II. Dyslexiebeleid en dyslexieprotocol
- II. Taakomschrijving mentor
- III. Tijdpad begeleidingsactiviteiten

Passend Onderwijs op het Sint-Vituscollege

Het Sint-Vituscollege staat voor:

- * veiligheid en verbinding
- * veelzijdigheid
- * vorming
- * (uitgaan van) verschillen

Om de leerlingen in een veilige omgeving te laten profiteren van het veelzijdige onderwijsaanbod en de vorming die de school daarbij biedt en om hen in staat te stellen optimale prestaties te behalen is het nodig dat leerlingen ondersteund worden. Het kan per leerling erg verschillen op welke punten en op welke manier hij/zij behoefte heeft aan ondersteuning. In het onderstaande overzicht beschrijven wij welke ondersteuning het Sint-Vituscollege biedt aan haar leerlingen.

Dit leerlingbegeleidingsplan (incl. zorg) kan worden beschouwd als een bijlage bij en verdere uitwerking van het zgn. **schoolondersteuningsprofiel** van de school. In het regionale samenwerkingsverband Qinas is in onderling overleg tussen de scholen/besturen vastgesteld wat het basisniveau van ondersteuning is dat door **alle** scholen voor regulier voortgezet onderwijs in de regio wordt aangeboden. Uitgangspunt daarbij is dat de basisondersteuning breed wordt gedefinieerd en dat de scholen worden gefaciliteerd om deze ondersteuning ook daadwerkelijk te bieden. Ook de Sint-Vitusmavo biedt de basisondersteuning. Het onderstaande plan beschrijft de manier waarop het Sint-Vituscollege die basisondersteuning vorm geeft.

Het Sint-Vituscollege is een school voor leerlingen die over voldoende cognitieve capaciteiten beschikken om onderwijs op havo- of vwo-niveau succesvol te volgen. Ook voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Desalniettemin kent de school ook beperkingen voor de aanname van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Met name de ondersteuning door specialisten is beperkt.

Een tweede beperking is gelegen in het feit dat de groepsgrootte van klassen en clusters maximaal 30 bedraagt. Ook leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte zullen voor het grootste deel van hun onderwijstijd in zulke groepen moeten kunnen functioneren.

De ervaring leert heeft geleerd dat leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte dankzij individuele begeleiding van een vaste begeleider en dankzij (vanwege de groepsgrootte echter beperkte) aandacht van de vakdocent in het algemeen de studie aan de school naar hun mogelijkheid succesvol afronden. De ervaring leert echter ook dat het aantal leerlingen met (geïndiceerde) extra ondersteuningsbehoefte beperkt moet zijn. Meerdere leerlingen die op basis van een dergelijke extra ondersteuningsbehoefte gerichte aandacht van de docent vragen binnen één grote klas is al gauw te veel. In de praktijk is gebleken, dat wanneer de leerlingen met (geïndiceerde) extra ondersteuningsbehoefte binnen de regio redelijk gelijk over de scholen verdeeld worden, de aantallen leerlingen ook niet te groot worden.

Binnen de school treffen we verschillende en veelvormige begeleidingsactiviteiten aan. We onderscheiden de volgende begeleidingsgebieden:

- a. Begeleiding van **leerprocessen (leren leren)**
- b. Begeleiding van **keuzeprocessen (leren kiezen)**
- c. Begeleiding van **persoonlijke ontwikkeling en groepsontwikkeling (leren leven)**

In dit leerlingbegeleidingsplan staat beschreven hoe de leerlingbegeleiding op het Vituscollege vorm gegeven wordt, welke doelen gesteld worden en welke personen daarbij betrokken zijn. Het Vituscollege streeft naar geïntegreerde leerlingbegeleiding. De kern van geïntegreerde leerlingbegeleiding is dat de begeleiding van de leerlingen plaatsvindt uitgaande van de noodzakelijke samenhang tussen leren leven, leren leren en leren kiezen, waarbij op het Vituscollege de mentor de spil vormt.

In **bijlage I** treft u een organogram aan van de begeleidings- en zorgstructuur. **Bijlage II** bevat het dyslexieprotocol en **bijlage III** het tijdpad van begeleidingsactiviteiten.

De begeleiding van keuzeprocessen (leren kiezen) door de decanen en de mentoren wordt in een apart plan beschreven, omdat het voorliggende plan speciaal gericht is op het zorgbeleid (leren leren en leren leven).

Dit leerlingbegeleidingsplan is gebaseerd op de situatie van schooljaar 2015-2017.

2. Actoren en taken

2.1 Actoren

De begeleiding kan op drie niveaus plaatsvinden:

Eerstelijns: de vakdocenten, de mentor en de afdelingsleider.

Zij zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het realiseren van de onderwijsdoelstellingen en de leerlingbegeleiding.

Daarnaast valt de vakgerichte begeleiding in leerjaar 1 en 2 onder deze eerstelijns zorg. Deze begeleiding wordt gegeven door vakdocenten (zie 4.1).

Tweedelijns: de zorgspecialisten. De remedial teacher, de interne studiebegeleiders, de vertrouwenspersonen, de sociale vaardigheidstrainers, de faalangst- en examenvreesreductietrainers en de interne zorgbegeleiders voor leerlingen met een speciale zorgbehoefte (voorheen: leerlingen met een rugzak) behoren tot deze groep. Desgewenst kan de vakdocent of mentor een beroep doen op deze ondersteuning.

Derdelijns: de specialisten van buiten de eigen school. Bijvoorbeeld: de schoolarts, Bureau Jeugdzorg, Schoolmaatschappelijk Werk, Regionaal Bureau Leerlingzaken, een extern psycholoog, een bureau voor studie- en beroepskeuze.

Er kan o.a. door de tweede en eerstelijns-ondersteuning (bijvoorbeeld via het Zorg Afstemmings Team, zie 4.10) een beroep op deze specialisten gedaan worden.

2.2 Taken

Docent:

De docent draagt leerstof over, levert vakinhoudelijke ondersteuning en helpt leerlingen als groep en individu om de stof zo goed mogelijk te verwerken. Daarnaast zorgt hij dat de leerlingen een breed spectrum aan vaardigheden verwerven. Hij zorgt voor een optimaal werk-, leer- en leefklimaat binnen de klas door persoonlijke betrokkenheid en inzet van pedagogische en didactische competenties.

De docent kan vakgerichte begeleiding adviseren voor een leerling, indien de ingezette begeleiding binnen de vaklessen niet toereikend is voor een leerling. Bij de doorverwijzing geeft de docent aan de vakgerichte begeleider aan wat hij/zij al extra aan begeleiding in de vakles heeft ingezet en formuleert ook een begeleidingsvraag.

Bij zorgleerlingen vraagt de school een extra inspanning van de docent.

Mentor:

Een docent die een klas begeleidt in de eerstelijns zorg. Hij begeleidt de individuele leerling en de klas als groep en is de eerst verantwoordelijke en eerst aanspreekbare voor leerlingen, ouders, docenten, afdelingsleiding en gespecialiseerde interne begeleiders. De taken van de mentor bestaan uit: groepsbegeleiding, persoonlijke begeleiding, keuzebegeleiding, het verzorgen van mentoruren en studielessen en het onderhouden van contacten met ouders, collega-docenten, tweedelijnszorg en afdelingsleiding. De mentor begeleidt de leerlingen bij hun studie en werkt met de klas aan een goed leer- en leefklimaat.

De mentor neemt deel aan mentorenoverleg, klassenvergaderingen en rapportvergaderingen. Waar nodig verwijst de mentor, in overleg met de afdelingsleider, een leerling naar de Interne Begeleiding of een andere vorm van extra begeleiding.

Een uitgebreidere taakomschrijving van het mentoraat tref u aan in **bijlage IV**.

Afdelingsleider:

De afdelingsleider ondersteunt de mentoren bij het uitvoeren van hun taak. Zij leiden de mentorenberaden. In voorkomende gevallen nemen zij, een deel van, de begeleidende taken van de mentor over. Daarnaast voert de afdelingsleider periodiek gesprekken met de klassenvertegenwoordigers om zich door leerlingen te laten informeren over de kwaliteit van het onderwijs, de begeleiding en het pedagogisch klimaat.

Daarnaast geven zij input voor het ontwikkelen van het onderwijskundige en pedagogische beleid. Zij zijn tevens verantwoordelijk voor de implementatie van het beleid.

De afdelingsleiders zijn verantwoordelijk voor de leerlingbegeleiding, de zorg in de afdeling en de implementatie van het onderwijskundig beleid.

Als zorgcoördinator van zijn afdeling is de afdelingsleider lid van het Zorg Afstemmingsteam. Binnen het afdelingsleidersoverleg stemmen zij het begeleidingsbeleid af.

Zorgspecialisten:

De zorgspecialisten begeleiden leerlingen in de tweede lijn op het gebied van hun specialiteit. Een verdere uitwerking van de taak van deze zorgspecialisten valt te lezen onder punt 4 (beschrijving van het zorgaanbod).

Schoolleiding en zorgcoördinatie

De sectordirecteuren en de afdelingsleiders zijn verantwoordelijk voor het maken, uitvoeren en evalueren van zorgbeleid binnen de school. De sectordirecteuren zijn eindverantwoordelijk. De sectordirecteur en/of een afdelingsleider vertegenwoordigt de school binnen het Samenwerkingsverband Gooi en Vechtstreek (Qinas) en is verantwoordelijk voor de doorvertaling van afspraken van het samenwerkingsverband naar de school. De sectordirecteur is voorzitter van het Zorg Afstemmingsteam en is contactpersoon voor het Samenwerkingsverband.

3. Begeleidingsaanbod: algemeen

Het huidige begeleidingsaanbod op het Sint Vituscollege bestaat uit:

- Vakgerichte begeleiding
- Remedial teaching voor dyslectische leerlingen en begeleiding van spellingszwakke leerlingen (RT)
- Begeleiding van leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben (NT2)
- Begeleiding in de huiswerkklas
- Intern begeleiding i.v.m. het versterken van de studievaardigheden
- Faalangstreductietraining en examenvreesreductietraining
- Sociale vaardigheidstraining

- Individuele begeleiding van leerlingen met sociaal-emotionele problemen door o.a. de vertrouwenspersonen
- Begeleiding van leerlingen met een speciale zorgbehoefte (voorheen: leerling met rugzak)
- Zorg Afstemmingsteam (ZAT)
- Differentiële Aanleg Test (DAT); een extra onderzoek naar capaciteiten van leerlingen van leerjaar 3
- Begeleiding van instromende M4-leerlingen in de bovenbouw havo

De zorgspecialisten vormen samen het begeleidingsteam, m.u.v. de vakgerichte begeleiding die onder het reguliere lesaanbod valt.

4. Omschrijving onderdelen begeleiding

4.1 Vakgerichte begeleiding

Ondanks de begeleiding van de docent in de vaklessen kan een leerling problemen houden met onderdelen van het vak. De docent kan dan vakgerichte begeleiding adviseren. Bij de doorverwijzing geeft de docent aan de vakgerichte begeleider aan wat hij/zij al extra aan begeleiding in de vakles heeft ingezet en formuleert ook een begeleidingsvraag. Secties maken onderlinge afspraken over inhoud, vorm en transfer van de vakgerichte begeleiding.

De begeleiding is beschikbaar voor leerjaar 1 en 2 om zo de vakbasis in de brugperiode te versterken. Een leerling kan vakgerichte begeleiding krijgen voor een periode van 5 - 6 weken, één uur per week. Voor klas H3 kunnen de kernvakken op adhoc basis vakgerichte begeleiding aanbieden.

Leerlingen van leerjaar 1 en 2, die geen vakgerichte begeleiding nodig hebben, kunnen gebruik maken van een verbredingsaanbod in de vorm van cursussen.

In de bovenbouw kunnen werkcolleges worden ingezet om (groepen) leerlingen te ondersteunen die extra ondersteuning in een vak nodig hebben. De begeleiding duurt dan minimaal een periode van 3 weken, waarin in totaal 6 extra lessen worden verzorgd. Deze periode kan worden verlengd op basis van gebleken wenselijkheid of noodzaak.

4.2 Remedial teaching (RT)

Dyslectische leerlingen en leerlingen met spellingsproblemen kunnen ondersteuning krijgen van de remedial teacher. De groep leerlingen die behoefte heeft aan deze ondersteuning is behoorlijk groot. De organisatie is zo opgezet dat leerlingen in kleine groepjes werken met de remedial teacher. Bij de samenstelling van de groepjes is de aard van de problemen die de leerlingen ondervinden het criterium, er wordt uitgegaan van de schoolvakken.

Opgemerkt moet worden dat de remediërende hulp op school slechts aanvullend is.

Als een vakdocent taalproblemen bij een leerling signaleert kan de leerling via de mentor en afdelingsleider naar RT verwezen worden voor extra ondersteuning of onderzoek.

De school heeft gekozen voor het programma Claread als ondersteuningsprogramma voor dyslectische leerlingen.

Het programma biedt:

- leesondersteuning waarbij digitale boeken en andere (ook zelf geschreven) digitale teksten (ook in de vreemde talen) worden voorgelezen;
- ondersteuning bij spelling: zelf geschreven teksten worden voorgelezen en gecontroleerd,

woordherkenning wordt ondersteund door pictogrammen.

Het programma is in school vrij te gebruiken; voor thuisgebruik wordt een kleine vergoeding gevraagd (€10,=)

Instructie over de werking hiervan wordt aan het begin van het schooljaar gegeven.

Voor gebruik van het programma tijdens lessen en repetities is toestemming nodig van de school. U kunt daarvoor contact opnemen met de afdelingsleider.

De school beschikt over een dyslexieprotocol (zie **bijlage II**).

4.3 NT2

Leerlingen met een anderstalige achtergrond kunnen op school NT2 ondersteuning krijgen.

De ondersteuning is gericht op hulp bij het begrijpen van opdrachten en teksten in 'schooltaal'. In het algemeen betreft dit de vakken Nederlands en de zaakvakken. In de onderbouw wordt daarnaast aandacht gegeven aan woordenschat, zinsconstructie en tekstbegrip.

4.4 Huiswerkbegeleiding

Leerlingen die moeite hebben hun huiswerk te maken/ leren, doordat ze thuis de discipline niet op kunnen brengen, niet de juiste leeromgeving hebben, studievaardigheden missen of om andere redenen hun huiswerk onvoldoende kunnen doen, kunnen aangemeld worden voor de huiswerkklas. Ouders melden de leerlingen aan, meestal n.a.v. een advies van de mentor of de afdelingsleider

De huiswerkklas is bedoeld voor leerlingen uit leerjaar 1, 2 en (bij voldoende plaats) 3.

De leerling komt in principe 3 middagen per week vijf kwartier naar de huiswerkklas waar hij onder toezicht rustig kan werken. De leerling kan vragen stellen aan de begeleider. In de huiswerkklas zitten ten hoogste 18 leerlingen. Start van de huiswerkklas is na de herfstvakantie. Aan de huiswerkklas zijn kosten verbonden.

In principe bezoekt een leerling minimaal 2 maanden de huiswerkklas. Daarna wordt gekeken of continuering wenselijk is.

4.5 Interne studiebegeleiding

Extra ondersteuning bij de aanpak en planning van het huiswerk voor leerlingen die over onvoldoende studievaardigheden beschikken. De begeleiding vindt (minimaal) één keer per week, individueel of in kleine groepjes, plaats. De duur van de begeleiding is afhankelijk van de problematiek, maar is wel gemaximeerd op 6 sessies. Het leergedrag van de leerling wordt onderzocht en er wordt gewerkt aan een betere studieaanpak. Leerlingen moeten de bereidheid hebben hun aanpak en werkwijze ter discussie te stellen en te willen veranderen. De interne begeleiding is puur gericht op studievaardigheden, niet op bijles voor bepaalde vakken of als leerlingen motivatieproblemen hebben.

Indien de interne begeleiding niet het gewenste resultaat oplevert wordt de ouders en leerling geadviseerd externe begeleiding te zoeken.

4.6 Faalangstreductietraining en examenvreesreductietraining

Voor sommige leerlingen, van brugklas tot en met examenklassen, kan de prestatiedruk bij toetsen het resultaat negatief beïnvloeden. Voor deze leerlingen worden - in verschillende leeftijdsgroepen, maar soms ook individueel – jaarlijks faalangstreductietrainingen gegeven. Deze training wordt gegeven door twee daarin gespecialiseerde docenten. De training bestaat uit een beperkt aantal bijeenkomsten. Deelnemers leren om spanning te herkennen

en hiermee om te gaan. Leerlingen kunnen zichzelf aanmelden, maar kunnen ook door de mentor aangemeld worden. Er zijn kosten aan deze trainingen verbonden.

4.7 Sociale vaardigheidstraining

Vanuit een bekende en toch vaak veilige basisschool gaan de leerlingen naar het voortgezet onderwijs. Een nieuwe klas met nieuwe kinderen en veel docenten zorgen er voor dat de leerling zich een nieuwe en andere weg moet banen door de school. Hoe ga je met elkaar om, hoe spreek je docenten aan en waar ga je met eventuele problemen heen? Is het goed om grenzen te stellen of juist niet?

Sommige leerlingen hebben met één of meerdere onderdelen moeite en kunnen wat hulp gebruiken. De trainingen zijn gericht op het ontwikkelen van onder andere de volgende vaardigheden: Nee -zeggen, kritiek krijgen, communiceren en voor jezelf opkomen. We hopen dat de leerling zich dan beter kan uiten naar medeleerlingen en/of docenten, zich een positie kan verwerven binnen de school en zijn of haar klas en op deze manier zich sterker en zekerder voelt.

4.8 Vertrouwenspersonen

Het Vituscollege wil extra aandacht aan de sociaal/emotionele begeleiding en ondersteuning van leerlingen bieden. Daartoe hebben we twee docenten als vertrouwenspersoon aangesteld. Het is de bedoeling dat deze collega laagdrempelig contact kan maken met leerlingen om hun welbevinden in school te stimuleren. De vertrouwenspersonen stellen zich bij de start van ieder jaar voor aan de klassen, om zo de drempel te verlagen.

Leerlingen kunnen bij de vertrouwenspersoon terecht zowel bij persoonlijke problemen als problemen in de thuissituatie in relatie tot schoolprestaties.

Het woord 'vertrouwen' staat niet voor 'geheimhouding', maar voor een uiterst zorgvuldige behandeling van de informatie waarover de leerling met de vertrouwenspersoon spreekt.

Doel van de begeleiding is dat de leerling zijn eigen probleem leert te definiëren zodat er een gericht hulpvraag door hem of haar gesteld kan worden. De vertrouwenspersoon zal waar nodig de leerling begeleiden naar passende specialistische begeleiding.

4.9 Begeleiding leerlingen met een speciale zorgbehoefte.

Leerlingen met een speciale zorgbehoefte (voorheen: o.m. het rugzakje) worden begeleid door een team van interne zorgbegeleiders. De leerlingen worden begeleid op basis van een ontwikkelingsperspectief (O.P.P., voorheen handelingsplan. In het OPP staan o.a. de te behalen doelen omschreven en de wijze waarop deze behaald dienen te worden. Het OPP wordt, nadat het is opgesteld door de mentor, besproken met de leerling en zijn/haar ouders. De ambulante begeleider schrijft een begeleidingsplan.

Vanaf 2014 is het systeem van rugzakjes afgeschaft: bestaande indicaties blijven hun geldigheidsduur behouden, maar er worden geen nieuwe indicaties meer uitgegeven. De school zal de begeleiding van de leerlingen met een specifieke zorgbehoefte op ongeveer dezelfde wijze blijven organiseren, waarbij de ondersteuning plaats blijft vinden op basis van een OPP, dat per leerling op maat wordt vastgesteld.

4.10 Zorg Afstemmingsteam (ZAT)

Het Zorg Afstemmingsteam bestaat uit de sectordirecteuren (de sectordirecteur bovenbouw is voorzitter), de afdelingsleiders, een vertegenwoordiger van de vertrouwenspersonen en de externe zorgspecialisten. Ca. zes keer per jaar komt het ZAT bij elkaar.

Een afdelingsleider kan een leerling ter bespreking inbrengen. Ouders en leerling worden daarover geïnformeerd. In het ZAT worden problemen met of van leerlingen besproken in

een multidisciplinair verband. Er wordt een actieplan opgesteld dat in het volgende ZAT geëvalueerd wordt.

Doelstelling: een sneller signalering van problemen, betere opvang en begeleiding, verbetering van de relatie school, jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg, betere afstemming van begeleidings- en hulpverleningsaanbod. Het geven van adviezen en ondersteuning aan afdelingsleiders, mentoren en andere begeleiders.

4.11 Differentiële aanlegtest (DAT) (o.l.v. studie- en beroepskeuze adviseurs/decanen)

Wanneer er naar aanleiding van de studieresultaten twijfel bestaat over de capaciteiten van een leerling en over de juiste profielkeuze, bestaat de mogelijkheid mee te doen aan (een deels door school gesubsidieerd) groepsonderzoek (DAT) en een kort individueel onderzoek. De resultaten van de test worden gebruikt als hulpmiddel bij het adviseren van de leerling en zijn ouders met betrekking tot zijn profielkeuze en of hij in de goede afdeling zit. Ouders krijgen een schriftelijk verslag van de uitkomsten van de test.

Leerlingen uit de havo 3 klassen nemen allemaal deel aan de DAT-test, leerlingen uit A3 en G3 kunnen op verzoek deelnemen.

4.12 Begeleiding instroomleerlingen vanuit de mavo.

Leerlingen die vanuit mavo 2 en vanuit mavo 4 instromen in de havo kunnen, indien nodig, gebruik maken van speciale begeleiding. De begeleiding is gericht op aansluiting van studievaardigheden en eventueel bijzondere problematiek ten aanzien van vakaansluiting. Tevens maakt kennismaking met de nieuwe school (of locatie) deel uit van deze begeleiding.